

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind unele măsuri
de informatizare în domeniul educației**

Analizând propunerea legislativă privind unele măsuri de informatizare în domeniul educației, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr.Plx.317/1.09.2021 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D781/2.09.2021,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare Programul Național pentru Digitalizarea Educației, care se dorește a fi un program suport pentru activitățile educaționale față în față și în sistem online și care cuprinde trei componente: Platforma Națională Educațională, Proiectul „Conectivitate în școli” și Planul de măsuri pentru transformarea digitală. De asemenea, propunerea legislativă vizează Proiectul „Educație pe tot parcursul vieții”, al cărui scop este înființarea de centre comunitare de educație digitală pentru adulți.

Deși propunerea legislativă reglementează digitalizarea educației prin introducerea graduală a unor programe pilot care pot fi ulterior extinse la nivel național, se acordă în continuare prioritate învățământului față în față, în special în acele situații de învățare care nu au un specific digital, utilizarea tehnologiei informației constituind un suport secundar pentru activitatea didactică.

Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.n) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

2. Ca observație generală, pentru corectitudinea informației, în tot cuprinsul proiectului se vor utiliza sintagmele „Ministerul Educației”, respectiv „inspectoratele școlare județene și al Municipiului București”. Totodată, având în vedere utilizarea frecventă a sintagmei „potrivit reglementărilor prezentei legi”, fără a fi necesară, pentru fluența textului recomandăm eliminarea acesteia.

3. Referitor la obiectul de reglementare, recomandăm analizarea competenței Parlamentului de aprobare a Programului Național pentru Digitalizarea Educației, având în vedere faptul că proiectul prevede aprobarea unui program ce ține de competența Ministerului Educației, a cărui implementare va fi monitorizată printr-un compartiment ce urmează a fi înființat în structura acestuia, iar un astfel de proiect poate fi aprobat printr-un act al Guvernului.

În considerarea celor menționate, sugerăm reformularea **art.1** astfel:

„Art. 1 – (1) Prezenta lege reglementează cadrul general pentru asigurarea, prin Programul Național pentru Digitalizarea Educației, a infrastructurii, resurselor și competențelor necesare implementării măsurilor de digitalizare a sistemului de învățământ.

(2) Programul Național pentru Digitalizarea Educației este un program suport pentru activitățile educaționale față în față și în sistem online, care cuprinde Platforma Națională Educațională, Proiectul „Conectivitate în școli” și Planul de măsuri pentru transformarea digitală.

(3) Programul Național pentru Digitalizarea Educației și finanțarea acestuia se aprobă prin Hotărâre a Guvernului.

(4) În cadrul Ministerului Educației se constituie, prin ordin al ministrului educației, cu încadrarea în numărul maxim de posturi aprobate pentru minister, o structură de specialitate pentru implementarea Programului Național pentru Digitalizarea Educației,

prin care se alocă resursele necesare implementării programului și se monitorizează și evaluează utilizarea acestora.”.

4. La **art.2 alin.(1)**, sugerăm ca expresia „pentru desfășurarea în cele mai bune condiții” să fie reformulată astfel: „**în vederea desfășurării în cele mai bune condiții**”.

La **alin.(2)**, recomandăm ca **lit.a)-c)** să fie redată astfel:

„a) management și administrație;

b) comunicarea și colaborarea dintre școală, pe de o parte, și familie, organizații neguvernamentale și organele administrației publice, pe de altă parte, în măsura în care contribuie la simplificarea colaborării, la asigurarea transparenței decizionale, la diminuarea corupției și la creșterea standardelor de calitate din sistemul de învățământ;

c) activitate didactică.”.

Referitor la normele propuse la **alin.(3)**, sugerăm ca acestea să fie redată sub următoarea formă:

„(3) În vederea asigurării unei interfețe deschise între elevi și profesori, precum și între profesori și părinți sau tutorii legali ai elevilor minori, Platforma Națională Educațională este alcătuită din următoarele componente:

a) modul pentru accesul elevilor la orar, la programarea acțiunilor școlare și activităților extracurriculare și la rezultatele centralizate ale evaluării, precum și pentru depunerea de către aceștia a documentelor administrative;

b) modul dedicat activității online a elevilor, securizat din punct de vedere cibernetic;

c) modul pentru accesul părinților sau tutorilor legali ai elevilor minori la situația școlară și la rezultatele centralizate ale evaluării, pentru depunerea de către aceștia a documentelor administrative, precum și pentru interacțiunea acestora cu cadrele didactice;

d) dosar online al personalului didactic înscris în programul de titularizare sau de obținere a gradelor didactice;

e) modul administrativ pentru secretariatul școlar;

f) bibliotecă digitală;

g) modul pentru evidența și monitorizarea transportului școlar pentru elevii din învățământul preuniversitar acreditat sau autorizat care beneficiază de gratuitate la servicii publice de transport.

La **partea introductivă a alin.(4)**, sugerăm ca expresiile „modalități digitale” și „formele clasice de predare vor avea o pondere majoritară, în funcție de nivelul educațional, conform situațiilor următoare” să fie redată astfel: „**instrumente digitale**”, respectiv „formele clasice de predare **au** o pondere majoritară, în funcție de nivelul educațional, **după cum urmează**”. Totodată, din considerente de redactare, enumerările de la **lit.a)-e)** vor debuta cu literă mică, iar calculul ponderilor ar trebui să fie raportat la un singur criteriu, de preferat timpul total de predare.

La **alin.(6)**, având în vedere limbajul normativ consacrat, sugerăm eliminarea expresiei „trebuie să”.

În ce privește norma propusă la **alin.(7)**, recomandăm ca expresiile „se va face în mod gradual” și „studii de impact de lungă durată asupra” să fie redată sub formele „se **realizează treptat**”, respectiv „studii **privind** impactul de lungă durată asupra”.

La **alin.(8)**, expresia „anumitor discipline în sensul algoritmizării și deformării lor în sensul codatului” trebuie reformulată, întrucât este lipsită de claritate, iar sintagma „într-o mică măsură” ar trebui eliminată, nefiind necesară. Totodată, sugerăm ca expresiile „studii de impact de lungă durată asupra” și „competențelor cognitive” să fie reformulate astfel: „studii **privind** impactul de lungă durată asupra”, respectiv „**abilităților** cognitive”.

La **alin.(9)**, recomandăm ca expresia „Studiile de impact care vor sta la baza eventualelor măsuri luate conform alin.(7) și alin.(8) ale prezentului articol vor lua în considerare” să fie redată sub forma „Studiile de impact care **stau** la baza măsurilor luate potrivit alin.(7) și (8) **iau în** considerare”, iar expresia „influența asupra comportamentului, sănătății fizice, psihice și performanței școlare a elevilor” să fie reformulată astfel: „influența asupra comportamentului, **a** sănătății fizice **și** psihice **și a performanțelor școlare ale elevilor**”.

Referitor la norma propusă pentru **alin.(10)**, propunem ca aceasta să fie redată astfel:

„(10) Ministerul Educației monitorizează efectele pe care măsurile luate potrivit alin.(7) și (8) le au asupra comportamentului, a sănătății fizice și psihice, a performanțelor școlare și a abilităților cognitive ale elevilor.”.

La **alin.(11)**, expresiile „eventualele decizii privind digitalizarea luate în baza alin.(7) și alin.(8) ale prezentului articol se vor duce la realizare, într-o primă fază” și „întregului învățământ” vor fi redactate sub formele: „**măsurile luate potrivit alin.(7) și (8) sunt aplicate, într-o primă etapă**”, respectiv „întregului **sistem de învățământ**”.

În ceea ce privește dispoziția de la **alin. (12)**, precizăm că potrivit art.109 alin.(1) din Constituția României, republicată „Guvernul răspunde politic numai în fața Parlamentului pentru întreaga sa activitate. Fiecare membru al Guvernului răspunde politic **solidar cu ceilalți membri pentru activitatea Guvernului și pentru actele acestuia**”.

La **alin.(13)**, sugerăm ca expresia „trebuie utilizat doar ca o soluție temporară” să fie redată sub forma „**este utilizat ca soluție temporară**”, iar termenul „bine” să fie eliminat, nefiind necesar.

5. La art.3, sugerăm schimbarea ordinii de redare a alineatelor.

Astfel, **alin.(1)** ar urma să devină alin.(3) și va debuta astfel: „(3) În termen de 12 luni de la **intrarea în vigoare a prezentei legi**”.

Referitor la **alin.(2)**, propunem ca acesta să devină alin.(1) și să fie redat primul sub următoarea formă:

„(1) Metodologia de realizare și operaționalizare a Platformei Naționale Educaționale se aprobă prin ordin al ministrului educației.”.

De asemenea, sugerăm ca **alin.(3)**, care ar urma să devină alin.(2), să fie reformulat astfel:

„(2) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, inspectoratele școlare județene și al Municipiului București vor întocmi lista unităților de învățământ în vederea asigurării conturilor instituționale în cadrul Platformei Naționale Educaționale”.

6. Întrucât art.4 și 5 vizează aceeași ipoteză juridică, și anume proiectul „Conectivitate în școli”, recomandăm comasarea acestora și renumerotarea articolelor și alineatelor în mod corespunzător.

6.1. La art.4, sugerăm eliminarea sintagmei „potrivit prevederilor prezentei legi”, ca nefiind necesară.

6.2. La art.5 sugerăm comasarea **alin.(1) și (2)** într-un singur alineat cu următorul cuprins:

„În vederea implementării proiectului „Conectivitate în școli”, la nivelul inspectoratelor școlare județene și al Municipiului București se înființează centre multimedia, care furnizează echipamente, servicii

digitale și conținuturi de înaltă calitate unităților de învățământ de stat.”.

La **alin.(3)**, sugerăm ca expresia „prioritizează unitățile școlare private de infrastructură” să fie redată sub forma ”**identifică unitățile de învățământ lipsite de infrastructură digitală**”. De asemenea, în cazul însușirii observației de mai jos referitoare la art.6 alin.(2), trimiterea la acest element structural va fi reformulată astfel: „potrivit metodologiei **prevăzute la art.6 alin.(1)**”.

7. La **art. 6**, sugerăm comasarea **alin. (1) și (3)** într-un articol nou, art.2, cu următorul cuprins:

„(2) Ministerul Educației, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații și Autoritatea pentru Digitalizarea României asigură, în baza unui protocol de colaborare, implementarea proiectului „Conectivitate în școli” până la data de 1 ianuarie 2023”.

Referitor la **alin. (2)**, sugerăm ca acesta să devină art.(1) și să aibă, potrivit rigorilor normative, următoarea formulare:

„(1) În termen de ... de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se aprobă prin ordin comun al ministrului educației și al ministrului cercetării, inovării și digitalizării metodologia de aplicare a proiectului „Conectivitate în școli””.

8. Întrucât **art.7, 8 și 10** vizează aceeași ipoteză juridică, și anume Planul de măsuri pentru transformarea digitală, recomandăm comasarea acestora și renumerotarea articolelor și alineatelor în mod corespunzător.

8.1. La **art.7 alin.(1)**, pentru fluența textului recomandăm eliminarea sintagmei „, , potrivit prezentei legi,”, aceasta nefiind necesară.

Totodată, semnalăm că norma de trimitere la art.5 este eronată, întrucât articolul respectiv face referire la proiectul „Conectivitate în școli” și nu la Platforma Națională Educațională.

Referitor la sintagma „formarea competențelor digitale superioare”, menționăm că, în principiu, nivelurile de competență digitală pot fi inexistente, reduse, de bază sau superioare (celor de bază). Ca atare, este de analizat dacă pentru utilizarea Platformei Naționale Educaționale este nevoie de formarea unor competențe digitale **superioare**.

8.2. În ceea ce privește **alin.(2)**, pentru fluența exprimării sugerăm reformularea acestuia astfel:

„(2) Planul de măsuri pentru transformarea digitală asigură accesul egal și nediscriminatoriu al cadrelor didactice, al elevilor și al părinților sau tutorilor legali ai elevilor minori la programe de formare de competențe digitale autorizate de către Autoritatea Națională pentru Calificări.”.

9. La **art.8 alin.(1)**, sugerăm redarea sintagmelor „de competențe digitale superioare” și „dacă este cazul” sub formele „**a competențelor digitale**”, respectiv „**după caz**”. Observațiile sunt valabile și pentru celelalte alineate ale acestui articol.

La **alin.(2)**, expresia „a instrumentelor IT pentru conținutul și activitățile de învățământ în sistem digital” este lipsită de claritate și ar trebui reformulată.

Pentru unitate terminologică cu **alin.(1)**, sintagma „prin cursuri avizate” va fi redată sub forma „prin cursuri **autorizate**”. Observația este valabilă și pentru **alin.(3)**.

10. Potrivit uzanțelor normative, sugerăm redarea **art.9** astfel:

„Art.9 - În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Educației va elabora Planul de măsuri pentru transformarea digitală.”.

11. Pentru fluența textului, sugerăm ca **art.10** să fie redat astfel:

„Planul de măsuri pentru transformarea digitală cuprinde sesiuni de informare, **precum și** sesiuni de formare de competențe digitale **de bază** și superioare adaptate beneficiarilor cadre didactice, elevi și părinți **sau** tutori ai elevilor minori.

12. În ceea ce privește normele propuse la cele două elemente structurale marcate **art.11** și cele propuse la **art.12**, care vizează proiectul „Educație pe tot parcursul vieții”, este de analizat dacă acestea nu instituie un paralelism legislativ față de prevederile Titlului V din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, referitor la învățarea pe tot parcursul vieții, precum și față de prevederile Metodologiei de acreditare, evaluare periodică, organizare și funcționare a centrelor comunitare de învățare permanentă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.598/2017.

Astfel, potrivit art.328 alin.(3) din Legea nr.1/2011, „**învățarea pe tot parcursul vieții** cuprinde educația timpurie, învățământul preuniversitar, învățământul superior, **educația și formarea profesională continuă a adulților**”, se desfășoară în instituțiile și organizațiile prevăzute la art.333 din Legea nr.1/2011 și, potrivit art.329 din lege, vizează „dezvoltarea plenară a persoanei”. Prin urmare, „educația pe tot parcursul vieții” nu se poate limita la activitățile de educație digitală a adulților desfășurate în centre comunitare de educație digitală.

Pe de altă parte, Metodologia de acreditare, evaluare periodică, organizare și funcționare a centrelor comunitare de învățare permanentă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.598/2017, prevede la art.18 alin.(4) lit.b) că între cursurile de dezvoltare personală se regăsesc și cele tehnice și științifice, inclusiv de „**inițiere sau perfecționare în utilizarea tehnologiei IT**”. În consecință, cadrul normativ în vigoare permite desfășurarea de activități de educație digitală a adulților în centrele comunitare de învățare permanentă din subordinea autorităților administrației publice locale.

PRESEDINTE
[REDACTED]
Florin IORDACHE
[REDACTED]

The stamp is circular with the text "ROMANIA" at the top and "PRESEDINTELE LEGISLATIV" at the bottom. In the center, there is a smaller emblem and the word "PRESEDINTE" is partially visible.

București
Nr.761/22.09.2021